

## 9A:8

**Fråga om fastigheters behov av allmänna anordningar för avledning av dagvatten. Tillika fråga om avgiftsskyldighet för avledning av dagvatten från gata.**

I.E. ägde fastigheten H 6:76, B.P. H 6:75, G.A. H 6:72 och F.S. H 6:83. Fastigheterna ligger i Bångbro i Ljusnarsbergs kommun och är bebyggda med enfamiljsvillor. Fastigheterna ligger inom verksamhetsområdet för kommunens allmänna va-anläggning. Stadsplan för ett område som omfattar bl a sökanden fastigheter fastställdes den 5 maj 1977. Förbindelsepunkter för dagvatten upprättades i fastigheternas omedelbara närhet 1975. Fastigheterna har inte kopplats till kommunens dagvattenledningar. Dräneringsvattnet från fastigheterna leds för närvarande med kommunens medgivande in i det kommunala spillvattennätet

Kommunens va-taxa, antagen den 15 november 1973 och även gällande från detta datum, innehåller såvitt angår anläggningsavgifter bl a följande bestämmelser:

### § 4

Mom 1. Avgiftsskyldighet föreligger enligt 9 och 10 § va-lagen, för följande ändamål:

V, vattenförsörjning till fastighet,  
S, spillvattenavlopp från fastighet,  
Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet,  
Dg, dagvattenavlopp från gator, vägar och andra  
allmänna platser inom stadsplan eller byggnadsplan.

Mom 2. Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen

V, S och Df inträder när va-verket, upprättat förbindelsepunkt  
för ändamålet och underrättat fastighetsägaren därom.

Avgiftsskyldighet för Dg inträder när åtgärder härför blivit utförda.

Kommunen påförde i fakturor den 27 november 1975 med betalningsskyldighet inom 30 dagar sökandena anläggningsavgifter enligt taxan för dagvattenutbyggnad. F.S. betalade honom debiterad avgift medan I.E., B.P. och G.A. inte erlade de dem påförda avgifterna.

F.S. yrkade vid Va-nämnden förpliktande för kommunen att till honom återbetala hela den av honom erlagda anläggningsavgiften om 532 kr 11 öre.

I.E., B.P. och G.A. yrkade vid Va-nämnden fastställelse av att de inte är skyldiga att till kommunen utge anläggningsavgift för dag- och dräneringsvattenavlopp från fastighet. De medgav däremot betalningsskyldighet för dagvattenavlopp från gata.

Kommunen bestred bifall till sökandenas talan.

I.E., B.P. och G.A. anförde: De tror inte att det går att ansluta dräneringsvattnet till kommunens dagvattenledning. Takvattnet vill de ha för bevattningsändamål. Någon risk för översvämning finns inte i normala fall. Deras tomter lutar från gatan åt ett obebyggt område och en bäck. Grunden för talan är att deras fastigheter inte har behov av dagvatten-

avlopp och att dräneringsvattnet inte kan anslutas.

F.S. instämde i vad I.E., B.P. och G.A. anförde samt anförde därutöver för egen del: Hans tomt är i stort sett plan men lutar kanske något åt väster. Vad gäller dagvatten från fastigheten så är det bara takvattnet som är möjligt att ansluta till den kommunala dagvattenledningen. Detta vatten använder F.S. för bevattningsändamål och har därför inte behov av kommunalt dagvattenavlopp. Om anslutning skall ske måste hela tomten grävas upp. Den kostnaden skall i sådant fall kommunen stå för. När fastigheten bebyggdes betalades dessutom anslutningsavgifter för spillvattnet. I och med det måste betalning också anses ha erlagts för dräneringsvattnet som ju går till spillvattenledningen. Betalningsskyldighet kan därför nu i vart fall inte föreligga för anslutning av dräneringsvattnet. F.S. vill inte heller erlagga avgift för dagvattenavlopp från gata eftersom gatan utanför hans fastighet tillhörde Bångbro vägförening när ledningarna lades. Kommunen kan därför inte ha rätt att ta ut avgift för dagvattenavlopp från gata.

Kommunen anförde: Kommunen har byggt dagvattenledningar för att slippa få dagvattnet in i spillvattenavloppsnätet och då tvingas rena det. Vidare har översvämningar förekommit i spillvattenavloppsnätet. Ännu har inte hela Bångbro försetts med dagvattenledningar. Kommunens reningsverk finns i Bångbro. I de fall då det inte går att ansluta fastighets dränering till dagvattenledning kommer kommunen även fortsättningsvis att tillåta att dräneringsvattnet går till spillvattennätet. Bångbro vägförening bildades i början av 1970-talet. I mitten av 1970-talet överlät föreningen väghållningen till kommunen. Förra året antogs stadsplan för området och därmed blev kommunen väghållare.

#### **Va-nämnden yttrade:**

Va-nämnden har hållit förhandling i målet och därvid besett sökandenas fastigheter.

Va-nämnden upptar först till bedömning frågan om avgiftsskyldighet för dagvattenavlopp från fastighet.

Kommunen har förebringat uppmättningsritningar avseende lägen och höjder på dagvattenledningarna i gata samt höjder på socklar och källargolvet till sökandenas fastigheter. Härav framgår bl a följande. På I.E:s fastighet ligger källargolv på +141,02 och förbindelsepunkten för dagvattenledning i tomtgränsen på +140,15. Källargolvet på B.P:s fastighet ligger på +140,69 och förbindelsepunkten för dagvattenledningen i tomtgränsen på +139,20. På G.A:s fastighet ligger källargolvet på +137,98 och förbindelsepunkten för dagvattenledningen i tomtgränsen på +137,25. F.S. fastighet slutligen har källargolvet på +141,20 och förbindelsepunkten för dagvattenledningen i tomtgränsen på +140,25.

Va-nämnden har vid sin syn på fastigheterna efter mätningar konstaterat att dräneringen på I.E:s fastighet ligger 35-40 cm under källargolvet, att dräneringen på G.A:s fastighet ligger 45 cm under källargolvet samt att dräneringen på F.S:s fastighet ligger 89 cm under källargolvet.

Va-nämnden har vidare konstaterat följande. Takytan på

I.E:s fastighet är 92 m<sup>2</sup>. På hans tomt finns en hårdgjord yta om ca 7 m<sup>2</sup>. Huset på B.P:s fastighet har en takyta om ca 90 m<sup>2</sup>. På denna fastighet finns också ett garage med en takyta om ungefär 40 m<sup>2</sup> och på marken hårdgjorda ytor om totalt ungefär 15 m<sup>2</sup>. På G.A:s fastighet är takytan ungefär 90 m<sup>2</sup>. På tomten finns en hårdgjord yta på ca 4 m<sup>2</sup>. Avståndet från dräneringsbrunnen till förbindelsepunkten är 7 m. Takytan på F.S:s fastighet är 120 m<sup>2</sup>. På denna fastighet finns en mot huset sluttande hårdgjord garagedörr på ca 25 m<sup>2</sup>. Nere vid garagedörren finns ett spygatt. På fastigheten finns ytterligare en hårdgjord yta om 15 m<sup>2</sup>.

Va-nämnden gör följande bedömning. Med allmän va-anläggning avser i lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar (va-lagen) anläggning som har till ändamål att bereda bostadshus eller annan bebyggelse vattenförsörjning och avlopp och som drivs av kommun eller, om den drivs, av annan, förklarats för allmän enligt 31 § nämnda lag. Av grunderna för 1 § va-lagen jämfört med 8 kap 1 § vattenlagen (1918:523) följer att i den allmänna va-anläggningens uppgifter även kan ingå att avleda dagvatten såväl från brukares fastighet som från gator, vägar och andra allmänna platser inom stadsplan och byggnadsplan. I målet aktuellt villaområde är numera stadsplanelagt varför avledande av dagvatten är att anse som sådan verksamhet beträffande vilken va-lagen äger tillämpning.

I 9 § va-lagen föreskrivs skyldighet för ägare av fastighet inom allmän va-anläggnings verksamhetsområde att betala avgifter till anläggningens huvudman, under förutsättning att fastigheten behöver anordningar för vattenförsörjning och avlopp samt behovet inte kan med större fördel tillgodoses på annat sätt. Avgiftsskyldighet inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt och underrättat fastighetsägaren därom.

Utredningen i målet ger vid handen att behov föreligger av anordningar för avledande av dräneringsvatten från fastigheterna. Dräneringsvattnet från I.E:s, B.P:s och G.A:s fastigheter går att ansluta till den kommunala dag vattenledningen. Vad gäller B.P:s fastighet med dess stora nivåskillnad mellan källargolv och dagvattenledning har detta kunnat fastställas utan direkt mätning av dräneringens djup under källargolvet. Det är däremot tveksamt om dräneringsvattnet från F.S:s fastighet är möjligt att ansluta till dagvattenledningen, varför detta kanske även i fortsättningen måste gå till spillavloppsledningen. Det vid garagedörrfarten på F.S:s fastighet belägna spygattet går däremot att ansluta. Det får anses föreligga behov av att ansluta detta spygatt för att förhindra att stora mängder dagvatten via detta går in i spillvattennätet.

Va-nämnden finner med hänsyn till det ovan anförda och med beaktande även av förekomsten av hårdgjorda ytor på fastigheterna att sökandenas fastigheter behöver anordningar för att därifrån avleda dag- och dräneringsvatten. Detta behov kan inte med större fördel tillgodoses på annat sätt än genom den kommunala dagvattenanläggningen.

Kommunen har upprättat förbindelsepunkter och underrättat fastighetsägarna om dessas lägen. Avgiftsskyldighet har därför inträtt.

Den omständigheten att kommunen tidigare låtit fastighets-

ägarna utan särskild avgift avleda dräneringsvattnet till spillvattenledningen kan inte befria dessa från att nu erlägga full avgift för dagvattenanslutningen.

Under hänvisning till vad sålunda anförts finner Va-nämnden att sökandena inte kan undgå betalningsskyldighet för ändamålet df (4 § taxan). Beloppen är ostridiga.

Va-nämnden, som anmärker att stadsplanen fastställdes först den 5 maj 1977, prövar härefter F.S:s talan såvitt avser betalningsskyldighet för ändamålet dg.

Enligt 10 § va-lagen har huvudman för allmän va-anläggning rätt att av ägare till sådan fastighet inom stadsplan eller byggnadsplan som är avsedd för bebyggande utta avgift för avledande genom anläggningen av vatten från gata, väg eller annan plats inom planområdet. Avgift får inte uttas innan åtgärder för avledandet blivit utförda.

Kommunen har vidtagit åtgärder för avledande av dagvatten från gatan utanför F.S:s fastighet, vilken är bebyggd och ligger inom stadsplanelagt område. Vid sådant förhållande är F.S. betalningsskyldig för ändamålet dg i 4 § taxan. F.S. har inte riktat invändningar mot det debiterade beloppets storlek. F.S:s talan skall därför ogillas även i denna del.

Va-nämnden ogillade sökandenas talan.

*Beslut: 1978-10-24, BVA 54*

*Mål nr: VA 22/77*